

19 MARCA - DZIEŃ JEDNOŚCI KASZUBÓW

Dzień dobry ☺

Od 2004 roku 19 marca obchodzony jest „Dzień Jedności Kaszubów”, dlatego troszeczkę przybliżę Wam Kulturę Kaszubską ☺.

Legenda głosi, że: „Pan Bóg po stworzeniu całego świata, przysiadł, by odpocząć. Wówczas okazało się, że została mu jeszcze „resztką” materiałów takich jak góry, jeziora, rzeki i lasy. Kiedy znalazł fragment swojego dzieła, który nie był jeszcze zagospodarowany, rzucił resztkę surowców w to miejsce i tak powstały Kaszuby” ☺.

Kaszuby to region kulturowy w Polsce północnej, ciągnący się od Pomorza Gdańskiego aż po Bory Tucholskie. Północna część Kaszub to przepiękne wybrzeże klifowe, natomiast środkową i południową tworzą liczne jeziora, lasy i wzniesienia.

Kaszubi należą do autochtonicznych inaczej rdzennych mieszkańców Pomorza. Obecnie zamieszkują rejony Pomorza Gdańskiego i wschodnią część Pomorza Zachodniego. W przeszłości Kaszubi byli dyskryminowani, spychani na margines, kaszubski język i kulturę próbowano wytępić. Polacy nie uważali ich za Polaków, a Niemcy za Niemców.

W okresie komunizmu swoim językiem posługiwali się wyłącznie w domach, ponieważ w miejscach publicznych nie było to pożądane, natomiast w szkołach karano za jego używanie.

Jednak wszelkie działania mające na celu zniszczenie kultury kaszubskiej podejmowane zarówno w czasie II wojny światowej, jaki i po jej zakończeniu nie przyniosły zamierzonych efektów.

Kaszubskie tradycje i zwyczaje przetrwały do czasów obecnych.

Na szczególną uwagę zasługuje **język kaszubski**. Według naukowców uznawany jest za język przejściowy pomiędzy językami wymarłych dawno temu plemion zamieszkujących te tereny, a językiem polskim, od którego różni się zarówno znaczeniem słów, brzmieniem, archaicznym (dawnym) sposobem akcentowania. Co powoduje, że jest on nie zrozumiały dla reszty Polaków ☺.

W 2005 roku język kaszubski zyskał miano języka regionalnego i również od tego momentu można go wybierać, jako przedmiot dodatkowy na egzaminie maturalnym ☺.

Kaszubi to grupa etniczna narodu polskiego, o silnym poczuciu odrębności nie tylko językowej, ale również kulturowej. Kultura kaszubska jest znacząco odmienna od innych regionów kulturowych w naszym kraju.

Kaszubi posiadają swoją specyficzną kuchnię bardzo prostą, szybką w przygotowaniu. Idealnie łączącą to co najlepsze na Kaszubach opierającą się na daniach rybnych i mięsnych, produktach zbożowych, a także owocach lasu (zwłaszcza grzybach w różnej formie) oraz uprawianych warzywach.

Na święta królują dania z kaczki i gęsiną. Tradycyjne kaszubskie zupy są proste w przygotowaniu, sycące. Najbardziej znane to czarnina (z kaczki lub gęsi krew), brukwiowa, brzadowa (z suszonych owoców), dziadówka (na maślanie z dużą ilością boczku), żur i zupa rybna.

Kuchnia ta jest bardzo różnorodna i na pewno dla każdego z Was będzie miłym urozmaiceniem. Oferuje dużo ciekawych i bardzo smacznych dań, tylko nie zrażajcie się tą czarniną ☺.

W sumie kiedyś jadłam z kurzymi łapkami i mi bardzo smakowała podobnie, jak szmurowany pomuchel - czyli duszony dorsz.☺.

Zwyczaje kaszubskie to również tradycje świąteczne często podobne do naszych, ale niektóre trochę inne. Przykładem mogą być zbliżające się Świąta Wielkanocne i tak, gdy u nas króluje zwyczaj lania wodą tam prym wiedzie chłostanie nóg gałkami np. jałowca im mocniej tym lepsze powodzenie u płci przeciwnej i szybszy ożenek ☺.

Kaszubi urocząście obchodzą Noc Świętojańską, inaczej Sobótkę. podczas której panny puszczają na wodzie wianki i ten wianek, który zostanie wyłowiony przez chłopaka wróży jego właścicielce najszybsze zamążpójście. Obchody sobótkowe ubarwione są zabawą przy ognisku, której towarzyszy słuchanie muzyki i tańce. Hucznie przy ognisku, które na wróżyć powodzenia obchodzi się również wykopki i w niektórych gminach dożynki.

Podczas Świąt Bożego Narodzenia podobnie, jak u nas zwyczajem jest kolędowanie tam popularna jest tzw. Gwiazdka. Drużyna kolędników bardzo często w asyście grajka składająca się z policjanta, bociana zaczepiającego dziewczyny, kozła, żołnierza na koniu, Cygana z niedźwiedziem, dziada z babą, diabła i śmierci z kosą odwiedza okoliczne domostwa.

Charakterystyczny dla kultury kaszubskiej jest również haft kaszubski przedstawiany nie tylko na płótnach (haftowane obrusy, serwetki, ubrania, torebki) ale również na ceramice (wazonach, zestawach deserowych, obiadowych), meblach, zabawkach, bombkach, czy pisankach.

Technika ta bazuje na 7 podstawowych kolorach symbolizujących tak naprawdę to co najważniejsze dla rdzennych Kaszubów. Kolor granatowy symbolizuje głębię morską morza Bałtyckiego, jasnoniebieski oznacza kaszubskie niebo, chabrowy: okoliczne, przepiękne jeziora, żółty to symbol słońca oraz zbóż na polach, zielony to lasy i łąki, brąz oraz czerń oznaczają ziemię, która czeka na zasianie i kolor czerwony, który ma szczególne znaczenie, bo symbolizuje krew, którą każdy Kaszub jest gotowy przelać w obronie swojej ojczyzny.

Kaszubski haf inspirowany jest naturą. Składa się z elementów kwiatowych, przedstawia owady, do najbardziej wiodących kompozycji można zaliczyć tzw. „Drzewo życia” to prosty układ gałęzi nawiązujący do prostych i przejrzystych zasad życia ludzkiego. Zasad, którymi starają się w życiu kierować Kaszubi.

Więc jeżeli kiedyś zamarzy się Wam pobyt na tle malowniczej przyrody, świeżego, czystego powietrza, w otoczeniu zabytkowych skansenów, średniowiecznych obwarowań, kamiennych kręgów, czyli Polskiego Stonehenge, kurhan - cmentarzyska usypanego przez Gotów i dobrych, bezpretensjonalnych, pracowitych i mało skomplikowanych ludzi to polecam Kaszuby.

Pozdrawia:

Alina Tyda ☺